

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

8. De odio Dei ac proximi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Corripi eum) Præceptum non semper sed certis circumstantiis obligās; si scias peccatum fratris, alias non debes inquirere nisi superior sis. 2. Si non credas fratrem iam emendasse. Peccatum merè præteritum, si non subsit reincidentis non est corripiendum præceptum, quia nec ipsi peccanti statim incūbit præceptum pœnitendi. 3. Si nemo adsit alius idoneus, qui emendaturus existimet. 4. Si spes fructus ex correptione affuigeat. Nam finis eius est emendatio proximi, quæ si desperetur, medium correptionis frustra adhibetur. 5. Si occasio opportuna.

Est mortale in re graui, cum quis commodè potest 3
tolle re spiritualem miseriam proximi per correptionem & non facit. Excipe nisi quis ex pusillanimitate existimat se minus idoneum ad emendandum proximum. 437.

Venialia sub veniali sunt corripienda, probatur, quia lex charitatis postulat, vt quoduis malum proximi etiam exiguum impediamus vel tollamus, si commodè fieri potest. 437.

Rara tum obligatio hæc nisi in superioribus, imò in prælatis Religiosis mortalis si per conuiuentiam vigor, disciplinæ religiose exinde minuatur.

Si quis alium volens corripere eodē peccato contaminatus debet prius suam culpam fateri & postea corripere nō superbe obiurgādo, sed congemiscēdo.

C A P. VIII.

De odio Dei & proximi.

Odium directè oppositū amorī; sicut amor duplex benevolentia & concupiscentia, ita etiam odiū duplex; personæ, alias odiū inimicitia, quo personæ, quæ nobis displicet absolute ipsi malū volum⁹.

2. Odium

2. Odium abominationis seu qualitatis, quo personam auersamur non secundum seipsam, sed secundum malum ipsi adiacens. 438.

Assert. 1. Fieri potest, ut homo Deum odio habeat, Ratio, quia licet Deus secundum se nullo modo displicibilis, tum extrinsecè in effectibus propter punitionem, aut præceptum apprehendi potest Deo malum, ratione cuius alicui displiceat, & ipsi malum optetur. Est omnium grauißimum peccatum. Prob. quia optimo opponitur pessimum, sed odium inimicitiae erga Deum directè opponitur inimicitiae diuinæ, in qua maxima perfectio hominis viatoris consistit. Ergo. In aliis mortalibus peccatis est interpretatiuum seu virtuale odium Dei propter auersionem à Deo & conuersionem ad creaturas.

Odium proximi ex parte operantis est grauißimum peccatum, eò quòd directè aduersetur charitati proximi, ex parte nocenti grauius, scil. adulterium homicidium.

Odium Dei & proximi non est ex 7. Capitalibus quia non est tale, ex quo, ut fonte, alia oriuntur, sed potius in quòd reliqua terminantur. Estque contra naturam, eò quòd destruat naturalem amorem boni.

Deum odisse ut vindicem peccatorum est odium abominationis. Absolutè verò & secundum se est crati est odium inimicitiae grauißimum, similiter habet odium proximi.

Discrimen est inter odium Dei & proximi, quòd odium Dei, si deliberatè fiat, semper mortale, ut potest te malum quòdunque destruens bonitatem eius. Odium verò proximi ex leuitate materiae fit veniale, puta si ex displicentia aliqua personae exiguum malum optes.

Discrimen

Discrimen secundum; Odium abominationis erga Deum, intrinsecè malum & mortale, at odium abominationis erga proximum interdum culpa vacat, interdum laudabile. Prius prob. quia Deus propter infinitam bonitatem non potest esse abominabilis. Posterius prob. quia odium abominabile erga proximum non semper aduersatur charitati, sed interdum fundatur in amore charitatis Dei ac proximi, si eiusmodi odium debito ordine instituat & ex virtute charitatis procedat. Consistit autem ordo in eo, vt minus malum proximo euenire inefficaci voluntate seu simplici optemus, quo maius malum seu nostrum seu alienum euitetur. Cõtra verò si maius malum v.c. corporis mortem proximo desideremus, vt nos à minori v.c. fortunarum damno liberemur; Odium hoc malum est, quippe Charitatis ordini repugnans. 440.

Quæstio. Maledictio est actus odii non elicitus sed imperatus; elicituè ad intellectum pertinet. Imprecatio verò, quæ est expressio voluntatis auersæ ab alio, pertinet ad voluntatem.

Dico 2. Maledicere latroni, vt iustificetur ex odio abominationis, non quidem optado, quatenus malum absolutè, sed quatenus bonum licitum est, quia per illud maiora mala impediuntur. Loquor autem de maledictione simplici, nam maledicere peccatoribus per modum casualitatis, seu imperii efficacis, iisdemq; malum inferre, ad eos solum pertinet, qui ius habent noxios puniendi.

NB Diabolo non esse maledicendum Eccl. 21. secundum naturam, sed secundum culpam.

Dico 3. proximo sine iusta causa maledicere, charitati repugnat, & ad peccatum odii pertinet; interdum

dum verò iustitiæ aduersatur, & ad contumeliam spectat; quæ omnia in confessione exactè perpendenda. Nam in faciem maledicere, duplex peccatum contra Charitatem & iustitiam. Est mortale si gravitas materiæ & deliberatio. Interdum sine contumelia. V. C. absenti & sine honoris læsione maledicitur: estque vnum interdum in faciem sine animo, quasi id euenire oportet; estque tanto grauior contumelia, (si fiat erga parentes, &c. Exod. 21.

Denique interdum ex impatientia superior inferiori maledicit. Estque veniale, v. c. auferat te Diabolus, sed non ex animo: sed si quis seipsum diabolo deuoueat, mortale ob fœditatem, horrorem, ac peruersitatem rei. 441.

CAP. IX.

De Acedia.

ACedia est tristitia de bono diuino à nobis participando, quod propter obtinendi vel consecrandi difficultatem, nobis malum videtur, & idcirco nimis in teporem & ignauiam cadit. Nam licet bonum in Deo per se, nec per participationem bonum odisse nec de eo tritari potest, tamen quatenus eius acquisitio cum corporis labore coniuncta est, carumque oblectationem impedit, concipi tristitia potest per accidens. Quapropter acedia nō est aliud, quam tristitia animi de gratia Dei acquirenda vel conseruanda, seu de gloria cœlesti obtinenda per actiones nostras cum labore iunctas. Est ex genere mortale, quia Charitati Dei repugnat, si voluntas languide resistat, veniale. 441.

Est inter vitia capitalia, quia ex eo tanquam tardio de spiritualibus oritur horror & conuersio ad Creaturam